

Rukouspalvelukset. Työhön ryhdyttäessä

Rukouspalveluksen yleisessä kaavassa ei näytä olevan kohtaa epistolan luvulle. Epistola voidaan lukea tarvittaessa prokimenin jälkeen ennen evankeliumia.

Epistola Pyhän Hengen avuksihuutamiseksi työhön ryhdyttäessä

(Fil. 2: 12 – 16 a)

”Veljet, niin kuin olette aina totelleet minua, kun olen ollut luonanne, totelkaa vielä enemmän nyt, kun olen poissa: tehkää peläten ja vavisten työtä pelastuaksenne. Jumala saa teissä aikaan sen, että tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvä tarkoituksensa. Tehkää kaikki nurisematta ja empimättä, jotta olisitte moitteettomia ja puhtaita, Jumalan lapsia tämän kieroutuneen ja turmeltuneen sukukunnan keskellä. Te loistatte siinä kuin tähdet taivaalla, kun pidätte esillä elämän sanaa, ja minä voin Kristuksen tulemisen päivänä ylpeillä siitä.”

Tekstin taustaksi on todettava, että ennen tämänpäiväistä tekstiä Paavali kirjoitti Kristuksen suorittamasta uhrista. Kristus tuli ihmiseksi, kuoli puolestamme ja astui taivaaseen. Tämä tekstimme selittää, mitä Kristuksen toiminta edellyttää meiltä.

Aluksi apostoli Paavali vahvistaa sitä yhteyttä, mikä hänellä ja filippiläisillä on, vaikka hän onkin fyysisesti poissa. Filippiläisten tulee edelleen toimia hänen antamiensa ohjeiden mukaan. ”Tehkää peläten ja vavisten” on peräisin Vanhasta testamentista (2. Moos. 15: 16; 5. Moos. 2: 25; Ps. 2: 11) ja Paavalilla se kuvaa ihmisen nöyrää asennetta toista ihmistä kohtaan (vrt. 1. Kor. 2: 3, 2. Kor. 7: 15; Ef. 6: 15). ”Työtä pelastuaksenne” kertoo sen päämäärän, mihin tällaisella asennoitumisella pyritään.

”Jumala saa teissä aikaan sen” osoittaa, että Jumalan toiminta ihmisessä korvaa Paavalin poissaolon. Samalla tulee muistaa edellä oleva velvoite, että seurakuntalaisen tulee myös tehdä työtä. Kyseessä on Jumalan ja ihmisen yhteinen työ ihmisen pelastamiseksi. ”Tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvä tarkoituksensa.” Tämä teksti on vaikeaselkoinen. Tekstiyhteys voisi tarkoittaa myös, että kyse on ihmisten hyvästä tarkoituksesta muita ihmisiä kohtaan eikä niinkään Jumalan hyvästä tarkoituksesta meitä kohtaan.

”Tehkää kaikki nurisematta ja empimättä” viittaa Israelin kansan vaellukseen pois Egyptin orjuudesta, jolloin kansa nurisi Moosesta vastaan (2. Moos. 15 – 17; 4. Moos 14 – 17). Paavali tuo filippiläisten

mieleen ongelmat, joita Mooseksella oli johtaessaan israelilaisia, osoittaakseen, millaista kuuliaisuutta filippiiläisillä tulisi olla häneen.

”Nuhteettomia Jumalan lapsia” on vastakohta ”kelvottomalle, kierolle ja katalalle sukupolvelle, jotka ovat kansansa häpeätahra” (vrt. 5. Moos. 32: 5). Paavali kuvaa tässä ihannetta, joka ei toteutunut Mooseksen aikana. Filippiiläiset kristityt toimivat yhteiskunnassa, joka ei ole sen puolella. ”Te loistatte siinä kuin tähdet taivaalla” (Dan. 12: 3) paljastaa kristittyjen tehtävän: heidän on tuotava esille ja eletävä todeksi evankeliumi, jotta pimentynyt maailma näkisi heidät ja evankeliumin sanoman: ”pidätte esillä elämän sanaa”. Tämä on oleellinen osa kristittyjen matkalla kohti pelastusta. ”Kristuksen tulemisen päivä” tarkoittaa Kristuksen toista tulemistä ja Jumalan valtakunnan lopullista toteutumista.

Evankeliumi Pyhän Hengen avuksihuutamiseksi työhön ryhdyttäessä
(Joh. 14: 10 b – 21)

”Herra sanoi opetuslapsilleen: ”Kun puhun teille, en puhu omissa nimissäni: Isä on minussa, ja minun tekoni ovat hänen tekojaan. Uskokaa, kun sanon, että minä olen Isässä ja Isä on minussa. Ellette muuten usko, uskokaa minun tekojeni tähden. ”Totisesti, totisesti: joka uskoo minuun, on tekevä sellaisia tekoja kuin minä teen, ja vielä suurempiakin. Minä menen Isän luo, ja mitä ikinä te pyydätte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isän kirkkaus tulisi julki Pojassa. Mitä te minun nimeeni vedoten pyydätte minulta, sen minä teen. ”Jos te rakastatte minua, te noudatatte minun käskyjäni. Minä käännyin Isän puoleen, ja hän antaa teille toisen puolustajan, joka on kanssanne ikuisesti. Tämä puolustaja on Totuuden Henki. Maailma ei voi Henkeä saada, sillä maailma ei näe eikä tunne häntä. Mutta te tunnette hänet, sillä hän pysyy luonanne ja on teissä. ”En minä jätä teitä orvoiksi, vaan tulen luoksenne. Vielä vähän aikaa, eikä maailma enää näe minua, mutta te näette, sillä minä elän ja tekin tulette elämään. Sinä päivänä te ymmärrätte, että minä olen Isässä ja että te olette minussa ja minä teissä. Joka on ottanut vastaan minun käskyni ja noudattaa niitä, se rakastaa minua. Ja minun Isäni rakastaa sitä, joka rakastaa minua, ja häntä minäkin rakastan ja ilmaisen hänelle itseni.”

”Isä on minussa ja minun tekoni ovat hänen tekojaan”. Kristuksen toiminnassa, Hänen teoissaan ja opetuksessaan me näemme Isän Jumalan toiminnan. ”Minä olen Isässä ja Isä on minussa”. Ihminen luotiin Jumalan kuvaksi (1. Moos. 1: 26). Lihaksi tullut Jumalan Poika on on tarkka kuva Jumalasta (1. Kol. 1: 15). Kristus on yhtä olemusta Isän kanssa, mutta He ovat kuitenkin eri persoonia.

Teksti käsittelee Puolustajaa ja Jeesuksen paluuta. Huomio kiinnittyy lupauksiin, joita Jeesus tekee uskoville. ”Totisesti, totisesti: joka uskoo minuun, on tekevä sellaisia tekoja kuin minä teen, ja vielä suurempiakin. Minä menen Isän luo”. Vanhempi käännös on muodossa ”sillä minä menen Isän luo”. Sellaiset teot viittaavat kahteen asiaan, jotka toteutuvat helluntain jälkeen, toisaalta siihen, että Jeesukseen uskovat jatkavat Hänen työtään julistamalla ilosanomaa, toisaalta mahdollisesti siihen, että heidän tekonsa ovat ”tunnustekoja”. Tässä avautuu näkymä Kirkon lähetystyöhön. Näistä teoista kertoo Apostolien tekojen kirja, joka kertoo Kirkon leviämisestä koko Rooman valtakunnan alueelle ja sisältää myös parantumiskertomuksia sekä kuolleista heräämisiä.

”Mitä te minun nimeeni vedoten pyydätte minulta, sen minä teen.” Tämä sama asia on ilmaistu hieman eri tavoin evankeliumien eri kohdissa. Joskus Jeesus on se, joka vastaa pyyntöön, niin kuin tämän päivän tekstissä on. Joskus Isä toimii, kun pyydetään Jeesuksen nimessä, joskus kysytään suoraan Isältä, joskus pyyntöä ei kohdisteta suoraan, mutta voidaan olettaa, että se on kohdistettu Isälle. Pyynnöllä on yksi ehto, se on sama kuin Jeesuksen toiminnalla, sen tulee todistaa Jeesuksen ja Isän yhteyttä. Lisäksi edellytetään uskoa Jeesukseen. Tämän päivän evankeliumi toteaa: ”mitä ikinä te pyydätte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isän kirkkaus tulisi julki Pojassa.” Emme siis voi pyytää Jumalalta ”mitä tahansa”, vaan sitä, mikä on Hänen tahtonsa mukaista. Teksti paljastaa, että Jumalan Poika toimii edelleen, Hän ei ole poissa maailmasta.

Seuraavissa lupauksissa tulee ilmi, millä erikoisella tavalla Jeesus on läsnä uskovassa yhteisössä. Tässä on kolme kohtaa, jotka huomaamme. Ensinnäkin rakkauden Jeesukseen: ”Jos te rakastatte minua, te noudatatte minun käskyjäni.” Toiseksi palkkion tästä: ”Minä käännyn Isän puoleen, ja hän antaa teille toisen puolustajan, joka on kanssanne ikuisesti. Tämä puolustaja on Totuuden Henki.” Maininta ”toisesta puolustajasta” osoittaa Jeesuksen meidän taivaalliseksi ”ensimmäiseksi puolustajaksemme” (vrt. 1. Joh. 2: 1). Kolmannneksi opetuslasten ja maailman välisen vastakkaisuuden: ”Maailma ei voi Henkeä saada, sillä maailma ei näe eikä tunne häntä.”

Jeesus oli aikaisemmin puheessaan antanut uuden käskyn: ”Rakastakaa toisianne!” (Joh. 13: 34 – 35). Jeesuksen käskyjen noudattaminen merkitsee siis lähimmäisen rakastamista. Jeesus antoi aikaisemmin myös ohjeen, että Hänen sanoistaan tulee pitää kiinni (esim. Joh. 8: 51). Näissä yhteyksissä ilmenee samalla epäuskon tuomitseminen. Jeesusta tuomittaessa ja tuomiota toteutettaessa tulee ilmi tämä kahdenlainen suhtautuminen Jeesukseen: rakastaminen ja vihaaminen. Rakkaus Jeesukseen edellyttää Hänen käskyjensä noudattamista.

”Minä käännyn Isän puoleen ja hän antaa teille toisen puolustajan, joka on kanssanne ikuisesti. Tämä puolustaja on Totuuden Henki.” ”Toinen puolustaja sisältää ajatuksen itsenäisestä persoonasta. Kyseessä on Pyhä Henki, Jumalan kolmas persoona. ”Toisen puolustajan” ilmaisee tässä kohdassa Pyhän Hengen tehtäväksi jatkaa Jeesuksen maanpäällistä toimintaa. ”Minä käännyn Isän puoleen” ansaitsee huomiomme. Kyse ei ole pyynnöstä, sillä Pyhän Kolminaisuuden persoonat eivät ole toisilleen alisteisia. Kysymys on opetuslasten ymmärryskyvystä. Jos Jeesus olisi sanonut ”minä lähetän”, niin opetuslapset eivät olisi sitä ymmärtäneet. Kääntymisen Isän puoleen he ymmärtävät. Kristuksen kuolema ristillä sovitti syntimme Isää vastaan ja nyt Hän voi lähettää meille Pyhän Hengen avuksemme. Poika toimi maailmassa tietyn ajan antaakseen meille mahdollisuuden pelastukseen. Pyhä Henki tulee aina olemaan kanssamme.

Pyhä Henki ei ota itselleen lihallista muotoa kuten Kristus teki. Hän on nimenomaan Henki, joka ei toimi Kristuksen tavoin sanojen ja tekojen kautta. Hän pitää huolta ihmisten sieluista.

”Maailma ei voi Henkeä saada, sillä maailma ei näe eikä tunne häntä.” Maailmalla tarkoitetaan Jumalaa vastustavaa maailmaa. Se ei tunnista sitä, mikä on aineetonta, siksi se ei voi tunnistaa Pyhää Henkeä, Hänen jumalallista luontoaan. Opetuslapset tuntevat Hänet: ”sillä hän pysyy luonanne ja on teissä”. ”Pysyä luonanne” merkitsee suojelemista, ”olla teissä” merkitsee pyhittävää vaikutusta, Jumalan armon läsnäoloa. ”Te tunnette hänet” on kutsu tulla tuntemaan Pyhä Henki. Hän auttaa meitä rukoilemaan (vrt. Room. 8: 26) ja todistamaan evankeliumia (Mark. 13: 11).

Pyhän Hengen saaminen ei merkitse Kristuksen poissaoloa. ”Vielä vähän aikaa eikä maailma näe minua, mutta te näette, sillä minä elän ja tekin tulette elämään.” Tämä lause on monimerkityksellinen. Siinä viitataan Kristuksen kuolemaan. Hän kuolee ja maailma ei näe Häntä. Mutta Hän nousee kuolleista, ja Hänet voidaan nähdä maailmassa taivaaseen astumiseen saakka. Toisaalta Hän on aina meidän kanssamme, meidän toimissamme, me voimme kohdata Hänet Kirkon pyhissä toimituksissa. Hän on noussut kuolleista ja elää ikuisesti. Meidän fyysinen kuolemamme ei johda eroon Hänestä, sillä silloinkin Hän on meidän kanssamme. Hän vaikuttaa pyhiensä kautta maailmassa. Lähimmäisissämme me voimme kohdata Hänet.

”Sinä päivänä te ymmärrätte, että minä olen Isässäni ja että te olette minussa ja minä teissä.” Jeesus on puhunut aikaisemmin Hänen ja Isän välisestä suhteesta. Nyt suhteissa mennään pidemmälle. Opetuslapsilla (kristityillä) on myös suhde Jeesuksen kanssa. Me olemme Hänessä ja Hän on meissä. Kirkon opettajat osoittavat, että tässä kohdassa on kolme eri suhdetta. Yksi on Isän ja Pojan välillä, sillä He ovat yhtä. Toinen suhde on Kristuksen suhde apostoleihin, Hän on heissä, vaikuttamassa ja

toimimassa heidän kautta maailmassa. Kolmas on apostolien suhde Kristukseen, kun he hyväksyvät Hänet kanssatoimijakseen. ”Sinä päivänä” tarkoittaa Helluntaita, jolloin Pyhä Henki vuodatettiin opetuslapsiin.

Jeesuksen käskyjen vastaanottaminen ja noudattaminen osoittaa rakkautemme Häntä kohtaan. Tällaista ihmistä myös Isä Jumala rakastaa. ”Häntä minäkin rakastan ja ilmaisen hänelle itseni.” Tässä Jeesus valmistaa opetuslapsiaan siihen, että kuolemansa ja ylösnousemisensa jälkeen Hän tulee ilmestymään heille, siis ”ilmaisemaan” itsensä.